

NRO 14103 Kollungeröd vatten – Orust kommun Område av riksintresse för naturvård

Områdesnummer: NRO 14103 **Områdesnamn:** Kollungeröd vatten **Kommun:** Orust **Kartblad:** 08B SV **Area:** 481 ha, varav 412 ha land och 69 ha vatten **Naturgeografisk region:** 21 a Sydvästra Sveriges kuperade barr- och lövskogslandskap **Kust/havsregion:** - **Regionindelning för sjöar och vattendrag:** Huvudavrinningsområde 108/109 **Agrara kulturlandskapsregioner:** 7, Bohuslänska kustbygden **Landskapsform:** Sprickdalslandskap **Riksvärde:** **Landskapstyp** **Naturtyp** **Vegetationstyp** **Arter** **Geologi** Slättsjö Fauna

Värdeomdöme: Kollungeröd vatten är från ornitologisk synpunkt den mest betydelsefulla lerslättsjön i Bohuslän. Sjön och dess omgivande stränder och öar är värdefull såväl som häckningsplats för ett stort antal fågelarter som rastplats under sträckperioderna. **Huvudkriterier:** A, C, D **Stödskriterier:** Storlek, naturlighet, kontinuitet, raritet, funktion **Förutsättningar för bevarande:** Omgivande landområden utgör en väl fungerande ekologisk ”skärm” i vilken skogsbruk etc bör ske med största försiktighet. Tillträdesförbud för allmänheten inom vissa zoner nödvändigt. Områdets värden kan påverkas negativt av den tilltagande eutrofieringen av sjön. Av största betydelse är därför att inga utsläpp i form av avlopp, gödselvatten etc går ut i sjön eller omgivande våtmarker. Bevarandet av våtmarkernas värde kräver att områdets hydrologi skyddas mot dränering, vattenreglering, dämning och torvtäkt. Avverkning av sumpskogar, skogar på fastmarksholmar och i kantzoner bör ej utföras. **Säkerställande och internationell status:** Orust kommun 1975: Generalplan. Kollungeröd vatten redovisas som ett naturvårdsskyddat vattenområde. Området är naturreservat sedan 1970-04-03. Länsstyrelsen 1979: Natur i Göteborgs och Bohus län. Objekt nr 31. Området berörs av Natura-2000 område (art- och habitatdirektivet). **Områdets huvuddrag:** Kollungeröd vatten utgör en av Bohusläns få lerslättsjöar av stort ornitologiskt intresse. Omgivningarna utgörs till stor del av flacka uppodlade lermarker och sjön tillförs härigenom betydande mängd näringsämnen. Sjön består av 187 ett nordligt och ett sydligt bäcken som åtskiljs av de två större öarna Ängholmen och Lyngholmen. Ett antal mindre holmar utgörs av isslipade rundhällar. Sjöns största djup är 2,7 m medan huvuddelen av sjön endast når 1,5-2 meters djup. Stränderna kantas av vidsträckta vassområden med inslag av näringskrävande, mindre vanliga växter som smalkaveldun och sprängört. Karakteristiskt i vattenvegetationen är också stora mattor av flytbladsväxter och undervattensvegetation dominerad av hårslinga och hornsärv. Av stor betydelse för det rika fågellivet är också de omfattande starrängarna som har sin största utbredning innanför vassbältena i de tre vikarna i öster, nordväst och sydväst. På senare tid har vissa övergödningstendenser kunnat iaktas i sjön och vassarna visar tecken på expansion. Sannolikt har förhållandena ännu ej helt stabiliserats efter sjösänkningarna i början på seklet. Det intensiva jordbruket på omgivande marker kan också spela en roll i detta hänseende. Försök med vasslätter har gjorts på senare tid. Fågelfaunans artsammansättning är typisk för en slättlandsfågelsjö och sjön utgjorde första kända häckningsplats i landskapet för så utpräglade vassfåglar som knölsvan och skedand. Ett stort antal arter har noterats som på ett eller annat sätt är beroende av sjön, dess vassar och strandängar. Sällsynta fågelarter som fiskgjuse och brun kärnhök har observerats vid sjön och i de täta vassarna häckar bl a säv- och rörsångare, vilka är helt bundna till denna naturtyp. Under sträcktid har bl a rastande brushane och grönbena noterats. **Anmärkningar:** VMI ID: 08B1C01

Referenser: Bengtsson, B. & Levander, L. 1965. Kvalitativ inventering av Kollungeröd vatten och dess närmaste omgivnings flora och fauna. Dahlgren, K. 1968. Kollungeröd vatten. Utredning rörande skador vid bibehållande av nuvarande vattenstånd. Göteborgs Ornitologiska Förening 1963-65. Fåglar på västkusten. Lysén, G. 1967. Kollungeröd vatten i Östra Orusts kommun. Länsstyrelsen 1979. Natur i Göteborgs och Bohus län. Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län 1997. Våtmarksinventering i Göteborgs och Bohus län. Orusts kommun 1975. Generalplan Pehrsson, O. 1965. Inventering av

fågellivet i Kollungeröd vatten. Pehrsson, O. 1972. Naturreservatet Kollungeröd vatten – synpunkter beträffande skydd och vård. Åsander, L. 1989: Ängs- och hagmarker i Orust kommun. Länsstyrelsen 1989:5.